

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרַשְׁת אָמור, י"ג אייר, אור לי"ד אייר, פסח שני, ה'תשל"ח
 With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the
 14th of Iyar, 5738 (1978)
Pesach Sheni

(א)	
<p>To understand the concept of Pesach Sheni, the Tzemach Tzedek explains in his discourse beginning with "Zeh Yi," that the matter of Pesach Sheni can be understood through three introductions.</p>	<p>להבין ענין פסח שני, ומבאר אדמו"ר הצמח צדק במאמרו דיבור המתחיל "זהי", דענין פסח שני יובן על פי שלשה הקדמות.</p>
<p>The first introduction is the distinction between the first month (Nisan) and the second month (Iyar) in the service of man.</p>	<p>הקדמה הא' היא ההפרש בין חדש הראשון (ניסן) וחדש השני (אייר) בעבודת האדם.</p>
<p>For in the month of Nisan, whose core is the Exodus from Egypt, the service is "turning away from evil" — meaning that evil is still in full strength and the work is to depart and flee from evil: subjugation (iskafya).</p>	<p>דבחדש ניסן, שהנקודה בו היא יציאת מצרים, היא העבודה ד"סור מרע", היינו שהרע הוא בתקפו והעבודה היא לצאת ולברוח מהרע — אתפניא.</p>
<p>And the service of the month of Iyar — whose unique quality that distinguishes it from the other months is that every day of it contains a special mitzvah (the Counting of the Omer) — is the service of Sefiras HaOmer, which involves refining the emotions and transforming them into holiness: transformation (is'hapcha).</p>	<p>והעבודה דחדש אייר [שדינו מיוחד משאר החודשים שבכל יום בו יש מצוה מיוחדת (דספירת העמר)] היא העבודה דספירת העמר, שענינה הוא ברור המדות והפיכתן לקדושה — אתהפכא.</p>
<p>And this is what is written: "On the first of the second month since they left Egypt" — for the first stage of the Exodus, the first month, is subjugation of the Other Side (iskafya), and afterward comes the second stage, transformation (is'hapcha), the second stage of Exodus, the second month.</p>	<p>וזהו מה שכתוב: "באחד לחדש השני גו' לצאתם מארץ מצרים" — דעבודה הראשונה דיציאת מצרים, חדש הראשון, היא אתפניא סטרא אחרא, ולאחר מכן באה העבודה דאתהפכא — עבודה שניה ביציאת מצרים — חדש השני.</p>
<p>The second introduction is the distinction between these two months in terms of the Sefiros. The first month corresponds to Malchus, the first Sefirah from below upward, and the second month corresponds to Yesod, the second Sefirah.</p>	<p>והקדמה הב' היא החילוק בין שני חודשים אלו בענין הספירות: דחדש הראשון הוא במלכות — ספירה ראשונה מלמטה למעלה, וחדש השני הוא ביסוד — ספירה שנייה.</p>
<p>And the maamar explains that these two introductions — the themes of Nisan and Iyar in human service and their relation to the Sefiros — are connected, as explained in Torah Ohr, in the discourse beginning "And behold we were binding sheaves," that the refinement through the tribes (who were a chariot to Malchus) is the first type of refinement — nullifying the ego (like iskafya), and the refinement through Yosef the Tzaddik, corresponding to</p>	<p>ומבאר בהמאמר, ששני הקדמות אלו [ענינם של ניסן ואייר בעבודת האדם, וענינם בספירות] שכיחם זה לזה — פמבאר בתורה אור דיבור המתחיל "והנה אנחנו מאלמים אלומים", שהברור שעל ידי השבטים (שהיו מרכבה לבחינת המלכות) — ברור ראשון — הוא רק ביטול ה"יש (דוגמת אתפניא), והברור שעל ידי יוסף הצדיק — בחינת יסוד — ברור שני — הוא</p>

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרִישַׁת אֶמּוֹר, י"ג אייר, אור לי"ד אייר, פסח שני, ה'תשל"ח
 With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the
 14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

<p>Yesod, is a second refinement — becoming absorbed in G-dliness, true self-nullification (like is'hapcha).</p>	<p>שְׁיִהְיֶה נִכְלָל בְּאֵלּוֹקוֹת – בִּיטוּל בְּמִצִּיאוֹת (דוּגְמַת אֶתְהַפְּכָא).</p>
<p>The third introduction is that the concept of Pesach, from the root meaning "skipping" or "leaping," represents a very lofty drawing down that cannot descend through the natural order of progression, but only through a leap — as explained in Likutei Torah.</p>	<p>וְהַקְדָּמָה הַג' הִיא – דְּעִנְיֵן פְּסַח, מְלִישׁוֹן דִּילּוּג וְקַפִּיצָה, הוּא הַמְשָׁכָה נְעֻלִית בְּיוֹתֵר שְׁאִינָה יְכוּלָה לְבוֹא בְּדֶרֶךְ הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת, אֲלֵא דְוָקָא בְּדֶרֶךְ דִּילּוּג – כַּמְבוֹאֵר בְּלִקוּטֵי תוֹרָה.</p>
<p>And the maamar explains that from this it is understood that the idea of Pesach Sheni also involves a "leap" — a drawing down from beyond the natural order.</p>	<p>וּמְבָאֵר בְּהַמְאָמַר – דְּמִנְהָ מוּיָבן שְׁגַם עִנְיָנוּ שֶׁל פְּסַח שְׁנִי הוּא "דִּילּוּג" – הַמְשָׁכָה שְׁלֹמְעֵלָה מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת.</p>
<p>And the distinction between the First Pesach and the Second Pesach is in the place and aspect where this drawing down (hamshachah) is extended.</p>	<p>וְהַחֲלִיּוּק בֵּין פְּסַח רֵאשׁוֹן וּפְסַח שְׁנִי הוּא בְּמָקוֹם וּבְעִנְיָן שֶׁבוֹ נִמְשָׁכַת הַמְשָׁכָה זֶה.</p>
<p>For regarding the First Pesach, it is written: "And Hashem passed over the entrance," meaning that the drawing down through a leap (Pesach, from <i>dilug</i>) was at the <i>opening</i>, the Sefirah of Malchus.</p>	<p>דְּבַפְסַח רֵאשׁוֹן כְּתוּב "וּפְסַח הוּי' עַל הַפֶּתַח", שְׁהַמְשָׁכָה שְׁבִדְרָךְ דִּילּוּג (וּפְסַח) הִתְהַרְבְּתָה – סְפִירַת הַמְלָכוֹת.</p>
<p>And in the soul of man, this corresponds to <i>lower awe</i> (yirah tata'ah), which is the root of "turning away from evil" — as it is written, "This is the gate to Havayah" (Tehillim 118:20).</p>	<p>וּבְנַפְשׁ הָאָדָם – בְּיִרְאָה תַתְּמָא (זֶה הַשַּׁעַר לְה') – שְׁהִיא "הַשַּׁעַר ד' סוּר מֵרַע".</p>
<p>And the leap-drawing down (dilug) of Pesach Sheni is in the Sefirah of Yesod, which in the soul of man corresponds to <i>connection</i> and <i>love</i>.</p>	<p>וְהַמְשָׁכָה שְׁבִדְרָךְ דִּילּוּג שְׁבַפְסַח שְׁנִי – הִיא בְּסְפִירַת הַיְסוּד, שְׁעִנְיָנָה בְּנַפְשׁ הָאָדָם הוּא הַהֲתַקְשְׁרוּת וְהַאֲהָבָה.</p>
<p>Through this, one's <i>middos</i> (character traits/emotions) are transformed into holiness — is'hapcha.</p>	<p>שְׁעַל יְדֵי זֶה נִהְפְּכִים הַמְדוּת שְׁלוֹ לְקַדוּשָׁה – אֶתְהַפְּכָא.</p>
<p>(ב)</p>	
<p>And perhaps one can add: the superiority of <i>Pesach Sheni</i> over <i>Pesach Rishon</i> is not only that the <i>leap</i> (dilug) of <i>Pesach Sheni</i> is drawn into a higher place, but also that the <i>leap itself</i> is a higher level of leap.</p>	<p>וְאוּלַי יֵשׁ לְהוֹסִיף, שְׁהַמְעֵלָה דְּפְסַח שְׁנִי לְגַבֵּי פְּסַח רֵאשׁוֹן הִיא לֹא רַק שְׁהַדִּילּוּג דְּפְסַח שְׁנִי נִמְשָׁךְ בְּמָקוֹם נְעֻלָה יוֹתֵר, אֲלֵא שְׁגַם הַדִּילּוּג עֲצָמוֹ הוּא דִּילּוּג נְעֻלָה יוֹתֵר.</p>
<p>And this is also implied in the fact that it is called "<i>Pesach Sheni</i>" — for the simple meaning of <i>Pesach Sheni</i> is not only that the <i>Pesach</i> (the leap) is drawn into a secondary level, but that the</p>	<p>וְכַמְּוָבֵן גַּם מִזֶּה שֶׁנִּקְרָא בְּשֵׁם פְּסַח שְׁנִי, דְּפִירוּשׁ הַפְּשוּט דְּפְסַח שְׁנִי הוּא לֹא (רַק) שְׁתַּפְּסַח (הַדִּילּוּג) נִמְשָׁךְ בְּדֶרֶגָא דְשְׁנִי, אֲלֵא שְׁגַם הַפְּסַח (הַדִּילּוּג) הוּא שְׁנִי – דִּילּוּג נְעֻלָה יוֹתֵר מִהַדִּילּוּג דְּפְסַח רֵאשׁוֹן.</p>

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדוש פְּרַשְׁת אֶמֹר, י"ג אייר, אור לי"ד אייר, פסח שני, ה'תשל"ח

With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the 14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

<p><i>Pesach</i> itself is “Sheni” — a <i>higher</i> level of leap than the leap of <i>Pesach Rishon</i>.</p>	
<p>And what was explained earlier in the <i>maamar</i>, that the meaning of <i>Pesach Sheni</i> is that the leap is drawn into the second level (<i>Yesod</i>), that itself is because the greatness of the <i>Pesach Sheni</i> leap — that it is a higher leap — is also expressed by the fact that it is drawn into a second level (as will be explained in Section 3).</p>	<p>ומה שנתבאר במאמר דפירוש פסח שני הוא שהדילוג דפסח שני נמשך בהדרגא דשני (יסוד), הוא — כי מעלת הדילוג דפסח שני (שהדילוג הוא נעלה יותר) נראה (גם) בזה שהדילוג נמשך בהדרגא דשני ((כדלקמן סעיף ג').</p>
<p>And based on this, one can connect the above explanation (from the <i>Tzemach Tzedek</i>), that <i>Pesach Sheni</i> is a second and loftier stage of service that comes after the prerequisite service of <i>Pesach Rishon</i>, with the straightforward concept of <i>Pesach Sheni</i> — that it is a correction and completion for someone who did not bring the first <i>Pesach</i> offering.</p>	<p>ועל פי זה יש לקשר הביאור הנ"ל (דהצמח צדק), שפסח שני הוא דרגא שניה ונעלית בעבודה הבאה לאחרי הקדמת העבודה דפסח ראשון, עם הענין דפסח שני כמו שהוא בפשוטות — שהוא תיקון והשלמה למי שלא הקריב פסח.</p>
<p>For the fact that <i>Pesach Sheni</i> rectifies and completes the lack of one who did not bring the first <i>Korban Pesach</i> is because the revelation of <i>Pesach Sheni</i> is a leap that does not follow a step-by-step progression — it has no measurements or limitations, not even the limitations of the leap of <i>Pesach Rishon</i>.</p>	<p>כי זה שפסח שני מתקן ומשלים ההסרון דזה שלא הקריב פסח — הוא מפני שהגילוי דפסח שני הוא דילוג שלא בהדרגה — שאין בו מדידות והגבלות — גם לא (המדידות וההגבלות של הדילוג דפסח ראשון).</p>
<p>And regarding this level of revelation — <i>there is no such thing as lost</i>.</p>	<p>ולגבי גילוי זה — איז ניטא קיין פארפאלן.</p>
<p>(ג)</p>	
<p>And this can be understood by first prefacing the well-known explanation that one of the differences between <i>Ze'er Anpin (Z" A)</i> and <i>Malchus</i> is: <i>Malchus</i> is the upper edge — the <i>source</i> — of the worlds of <i>Beriah</i>, <i>Yetzirah</i>, and <i>Asiyah</i>; while <i>Z" A</i> is the lower edge of <i>Atzilus</i>.</p>	<p>ויובן זה בהקדים הידוע דמהחילוקים בין ז"א למלכות הוא, שהמלכות היא קצה העליון (מקור) דבריאה יצירה ועשיה, וז"א הוא קצה התחתון דאצילות.</p>
<p>And since in <i>Atzilus</i> “no evil dwells with You” (<i>Tehillim 5:5</i>), it is understood that the aspect of perfection in refinement (<i>birur</i>) which is related to <i>Yesod</i> (of <i>Z" A</i>), the concept of transformation (<i>is hapcha</i>), is only drawn down to enable refinement.</p>	<p>וכיין שבאצילות לא יגורף רע, מוכן שזה שעל ידי היסוד (ז"א) נעשה שלימות הבירור — הענין דאתהפכא — הוא כמו שהוא נמשך לברר.</p>
<p>But the primary function of <i>Z" A</i> is not the work of refinement, but rather to draw down light.</p>	<p>ועיקר העבודה שמצד ז"א הוא (לא ענין הבירורים, אלא) להמשיך אור.</p>

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרִשַׁת אֱמֹר, י"ג אייר, אור לי"ד אייר, פסח שני, ה'תשל"ח
 With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the
 14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

<p>And just as this applies regarding the Sefirah of Yesod — the aspect of the second month in the Sefiros — so too this applies regarding the service of Sefiras HaOmer — the aspect of the second month in human avodah.</p>	<p>וּכְמוֹ שֶׁהוּא בְּנוֹגֵעַ לְסִפְרֵי תְּהִיָּה (עֲנִינּוּ שֶׁל חֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּסִפְרֵי רוֹת), עַל דְּרָף זֶה הוּא גַם בְּנוֹגֵעַ לְעִבּוּדָה דְּסִפְרֵי תְּהִיָּה (הַעֲמָר עֲנִינּוּ שֶׁל חֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּעִבּוּדַת הָאָדָם</p>
<p>For the primary focus of this avodah — according to one explanation — is not the refinement of the <i>middos</i> of the animal soul, but the drawing down of the 49 Gates of Understanding (<i>Binah</i>), until through this even the 50th Gate (<i>Sha'ar HaNun</i>) is drawn down.</p>	<p>שְׁעִיקָר עֲנִינָה (לְפִי בִיאור אֶחָד) הוּא לֹא בִירור הַמַּדּוֹת דְּנִפְשׁ הַבְּהֵמָה, אֲלָא הַמְשַׁכַּת אַרְבַּעִים וְתַשְׁעָה שְׁעָרֵי בִינָה, וְעַד שְׁעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ גַּם שְׁעַר הַנּוּן</p>
<p>And it may be said that this is also alluded to in the acronym אַי"ר — <i>Avraham, Yitzchak, Yaakov, Rachel</i> — who are the four legs of the <i>Merkavah</i> (Divine Chariot).</p>	<p>וְיֵשׁ לוֹמֵר — דְּזֶהוּ גַם מֵה שְׂאִי"ר הוּא רְאִשֵׁי תִיבוֹת אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, רָחֵל — שֶׁהֵם ד' רַגְלֵי הַמְּרַכְבָּה</p>
<p>For the <i>bittul</i> (self-nullification) of the <i>Merkavah</i> is in such a manner that from the outset there is no room for <i>ego</i>, and certainly not for <i>evil</i> which would require any rectification — as explained in Tanya regarding the <i>Avos</i> being the <i>Merkavah</i>.</p>	<p>שֶׁהַבְּטוּל דְּמְרַכְבָּה הוּא בְּאִפְסוֹ שֶׁמְלַכְתַּחֲתִילָה אִין מְקוֹם לְעֲנִינּוּ שֶׁל יְשׁוּת, וּמְכַל שְׁכּוֹן לְרַע שְׁצָרִיף לְפַעוּל בּוֹ בְּטוּל, וְכַמְבּוֹאֵר בְּתַנְיָא בְּעֲנִין "הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְבָּה" — שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ מְרַכְבָּה רַק לְרִצּוֹן הַעֲלִיּוֹן לְבַדּוֹ כֹּל מִיָּהָם</p>
<p>(ד)</p>	
<p>And from all of the above, it is understood that in the month of Iyar — the second month — there are two themes: the avodah of <i>is'hapcha</i>, the ultimate completion of <i>sur meira</i> (turning from evil), and the avodah of “they go from strength to strength” in holiness itself — and <i>asei tov</i> (do good).</p>	<p>וּמְכַל זֶה מוּבָן, דְּבַחֲדֵשׁ אֵייר — חֹדֶשׁ הַשְּׁנִי — שְׁנֵי עֲנִינִים: הָעִבּוּדָה דְּאֵתְהַפְּכָא, תְּכִלִּית הַשְּׁלִימוֹת ד"סוֹר מְרַע", וְהָעִבּוּדָה ד"לְכוּ מִחֵיל אֶל חֵיל" בְּקַדוּשָׁה עֲצֻמָּה — "וַעֲשֵׂה טוֹב</p>
<p>And it can be said that this is why the counting of Bnei Yisrael in the second month of the second year from the Exodus from Egypt was done through Moshe and Aharon.</p>	<p>וְיֵשׁ לוֹמֵר, דְּזֶהוּ שֶׁהִמְנִין דְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּשִׁנָּה הַשְּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם — הִנֵּה עַל יְדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן</p>
<p>For the aspect of <i>sur meira</i> (present in the second month) corresponds to Aharon — whose quality is that he “loves peace and pursues peace” — since the concept of peace is to eliminate conflict and separation.</p>	<p>כִּי הָעֲנִין ד"סוֹר מְרַע" (שְׁבַחֲדֵשׁ הַשְּׁנִי) שְׁיִיף לְאַהֲרֹן — שְׁעֲנִינּוּ הוּא "אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם" כּו', דְּעֲנִין הַשְּׁלוֹם הוּא לְשִׁלוּל הַמַּחְלָקוֹת וְהַפִּירוּד</p>
<p>And the concept of <i>asei tov</i> (of the month of Iyar) corresponds to Moshe — whose quality is Torah, which from the outset contains no place for anything opposite (G-d forbid).</p>	<p>וְהָעֲנִין ד"וַעֲשֵׂה טוֹב" (שְׁבַחֲדֵשׁ אֵייר) שְׁיִיף לְמֹשֶׁה — שְׁעֲנִינּוּ הוּא תּוֹרָה, שֶׁמְלַכְתַּחֲתִילָה אִין שְׁיִיף כֶּה גְּתִינַת מְקוֹם לְעֲנִין הַפְּכִי חֵס וְשְׁלוֹם</p>

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרִישַׁת אֶמֹר, י"ג אייר, אור לי"ד אייר, פסח שני, ה'תשל"ח

With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the 14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

<p>And this is also what is written: "And she saw that he was good" — that as soon as he was born, the entire house became filled with light.</p>	<p>דָּוָהוּ גַם מֵה שֶׁכָּתוּב "וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא", שְׁמִידָה כְּשֶׁנּוּלָד – נִתְמַלֵּא הַבַּיִת כְּלוֹ אוֹרָה.</p>
<p>And it can be said: this is why the Exodus from Egypt was through Aharon and Moshe — although the Exodus involved <i>sur meira</i>, and within <i>sur meira</i> itself through <i>iskafya</i> (subjugation),</p>	<p>וַיֵּשׁ לֹמֵר, דָּוָה שֶׁיִּצְיָאֵת מִצְרַיִם הִיָּתָה עַל יְדֵי אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה, אַף שֶׁהַעֲבוּדָה דִּיצְיָאֵת מִצְרַיִם הִיא "סוֹר מְרַע", וְכִ"סוֹר מְרַע" גּוּפָא – בְּאוּפֹן דְּאַתְתְּפִיָּא.</p>
<p>this is because even the work of <i>iskafya</i> must be in a way that brings not only to <i>is'hapcha</i>, but also to the level of avodah of <i>asei tov</i> — which is above the whole realm of <i>birurim</i> (refinements).</p>	<p>הוּא – כִּי גַם הַעֲבוּדָה דְּאַתְתְּפִיָּא צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּאוּפֹן שֶׁתִּבְיָא לֹא רַק לְאַתְתְּפִיָּא, אֲלָא גַם לְעֲבוּדָה בְּקוֹדֶשׁ. דְ"נְעִישָׁה טוֹב" – שְׁלִמְעָלָה מַעֲנֵן הַבִּירוּרִים.</p>
<p>And one may say: this resembles what is explained in <i>Tanya</i>, that even those whose primary avodah is "do not be wicked," must also strive to fulfill the oath: "be righteous."</p>	<p>וַיֵּשׁ לֹמֵר – שֶׁהוּא עַל דְּרַף הַמְבוֹאֵר בְּתַנְיָא, שְׁגַם אֵלוֹ שֶׁשְׁקֵר עֲבוּדָתָם הוּא "אַל תְּהִי רָשָׁע", צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל "לְקַיֵּים אֶת הַשְּׁבוּעָה" – תְּהִי צַדִּיק.</p>
<p>Both in the sense of <i>rejecting evil</i> (the idea of <i>is'hapcha</i>), and in the sense of <i>delighting and rejoicing in G-d</i> through contemplation on the greatness of the Infinite One, blessed is He — which is the avodah of holiness that transcends <i>birurim</i>.</p>	<p>הֵן בְּנוֹגַע לְהִיּוֹת מוֹאֵס בְּרַע (הַעֲנֵן דְּאַתְתְּפִיָּא), וְהֵן בְּנוֹגַע לְהַתְעַנֵּג וְלִשְׂמוּחַ בְּה' עַל יְדֵי הַתְּבוֹנָנוּת בְּגִדְלַת אֵי"ן סוּף בְּרוּךְ הוּא – (הַעֲבוּדָה דְּקְדוּשָׁה שְׁלִמְעָלָה). (מַעֲנֵן הַבִּירוּרִים).</p>
<p>(ה)</p>	
<p>And behold, in a similar but opposite manner, even when one is in the avodah of the month of Iyar — the avodah of <i>is'hapcha</i>, and even higher, the avodah of <i>Merkavah</i> — there still must remain an impression of the vitality and emotional intensity of the avodah of <i>iskafya</i>.</p>	<p>וְהִנֵּה עַל דְּרַף זֶה הוּא לֹא יֵדָף גִּיסָא, שְׁגַם כְּשֶׁנִּמְצָאִים בְּעֲבוּדָה דְּחֻדֵשׁ אֵייר (הַעֲבוּדָה דְּאַתְתְּפִיָּא, וְלִמְעָלָה יוֹתֵר – הַעֲבוּדָה דְּמֶרְכָבָה) – צְרִיכָה לְהִיּוֹת רוּשָׁם מֵהַחַיּוּת וְהַתְּפִעּוּת שֶׁל הַעֲבוּדָה דְּאַתְתְּפִיָּא.</p>
<p>And this is why we mention the Exodus from Egypt even in the days of Moshiach.</p>	<p>שְׁלֹכֵן מִזְכִּירֵין יִצְיָאֵת מִצְרַיִם גַּם לַיְמֵי הַמְּשִׁיחַ.</p>
<p>The idea is: when evil is in full force, fear of evil causes one to flee from it in haste.</p>	<p>וְהַעֲנֵן הוּא – דְּכַאֲשֶׁר הָרַע הוּא בְּתַקְפוֹ, הִנֵּה הִירָאָה מִהָרַע גּוֹרְמַת הַבְּרִיחָה מִמֶּנּוּ בְּאוּפֹן דְּחֻפְזוֹן.</p>
<p>And through the <i>haste</i> of Yisrael, there was also — so to speak — haste in the Shechinah: "leaping over the mountains, skipping over the hills."</p>	<p>וְעַל יְדֵי הַחֻפְזוֹן דְּיִשְׂרָאֵל – נְעִישָׁה גַם חֻפְזוֹן הַשְּׂכִינָה "כְּבִיכּוֹל": "מְדַלֵּג עַל הַהָרִים, מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת.</p>
<p>This haste brings about a leap that transcends order and gradual progression.</p>	<p>דְּחֻפְזוֹן מְבִיא לְדִילּוּג שְׁלִמְעָלָה מְסַדֵּר וְהַדְרָגָה.</p>

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרִישַׁת אֶמֶר, י"ג אייר, אור ל"ד אייר, פֶּסַח שְׁנִי, ה'תשל"ח

With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the 14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

<p>In contrast, the avodah of <i>is'hapcha</i>, after one has already left evil, and certainly the avodah of <i>asei tov</i>, is conducted in a manner of order and progression.</p>	<p>מה שאין פו העבודה דאמתהפכא – לאחרי שיצא פכר מהרע, ומפל שפן העבודה ד'ועשה טוב' – היא פסדר והדרגה.</p>
<p>Therefore, there must be continued within it the concept of the <i>leap</i> of the Exodus from Egypt.</p>	<p>ולכן צריף להמשיף בה ענן הדילוג דיציאת מצרים.</p>
<p>And this is the idea of <i>Pesach Sheni</i> — the extension of <i>leap</i> into the avodah of <i>asei tov</i>, the avodah of the second month.</p>	<p>וזהו ענן פסח שני – המשכת הדילוג בעבודה ד'ועשה טוב', העבודה דחודש השני.</p>
<p>After the leap that took place in the avodah of <i>sur meira</i> (<i>Pesach Rishon</i>), the leap is extended also into the avodah of <i>asei tov</i> (<i>Pesach Sheni</i>).</p>	<p>שלאחרי הדילוג שהיה בעבודה ד'סור מרע' (פסח ראשון) – נמשף הדילוג גם בעבודה ד'ועשה טוב' (פסח שני).</p>
<p>As in the verse, “Draw me, we will run after You” — when the Divine soul influences the animal soul to have love of Hashem, the animal soul’s love becomes one of eager running, and through this, the Divine soul also runs.</p>	<p>ועל דרף מה שפכתוב: "משכני אחריך נרוצה" – דעל ידי שגפוש האלוקית פועלת שגפוש הבהמית יהיה לה אהבת ה' – שהאהבה דגפוש הבהמית היא בדרף מרוצה, על די זה נעשה מרוצה גם בגפוש האלוקית – "נרוצה" לשון רבים.</p>
<p>But once the leap is extended into the avodah of <i>asei tov</i>, that leap is even greater than the leap of <i>Pesach Rishon</i>.</p>	<p>אבל לאחרי שגמשף הדילוג בעבודה ד'ועשה טוב' – דילוג זה הוא נעלה יותר מהדילוג דפסח.</p>
<p>For that earlier leap was due to fear of evil (a separate concept), whereas the leap in Torah and mitzvos (<i>asei tov</i>) is due to the fact that they are His wisdom and will, without true limitation.</p>	<p>פי הוא מחמת היראה מהרע (ענן בפני עצמו), מה שאין פו הדילוג שפכתורה ומצות (העבודה ד'ועשה טוב') – הוא מפני שהם חקמתו ורצונו של הקדוש ברוך הוא, בלי גבול האמיתי.</p>
<p>Therefore, once the <i>infinite</i> dimension within them is revealed through the leap of <i>sur meira</i>, the leap of <i>asei tov</i> — the leap beyond gradation — is even greater.</p>	<p>ולכן – לאחרי שמתגלה הבלי גבול שבהם על ידי הדילוג ד'סור מרע', הדילוג (ענן הבלי גבול שלמעלה מהדרגה) דהעבודה ד'ועשה טוב' – הוא דילוג גדול יותר.</p>
<p>And based on this, we understand the saying of my teacher and father-in-law, the Rebbe, that <i>Pesach Sheni</i> relates to the “second soul” — for the superiority of the leap of <i>Pesach Sheni</i> over that of <i>Pesach Rishon</i> is that <i>Pesach Rishon</i> was due to the concealment of the animal soul (the “first soul”),</p>	<p>ועל פי זה יובן גם הפתגם של כבוד קדושת מורי ורמתי אדמו"ר – שפסח שני שיף לנפש השנית, פי מעלת הדילוג דפסח שני על הדילוג דפסח ראשון הוא – שהדילוג דפסח ראשון הוא מצד ההעלם וההסתרת (דגפוש הבהמית) נפש הראשונה.</p>
<p>but the leap of <i>Pesach Sheni</i> is where the infinite of the “second soul” is revealed — the G-dly soul which is literally a part of G-d Above.</p>	<p>והדילוג דפסח שני הוא – שמתגלה הבלי גבול דגפוש השנית – שהיא חלק אלוקה ממעל ממש.</p>

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרִשַׁת אֱמֹר, י"ג אייר, אור לי"ד אייר, פֶּסַח שְׁנִי, ה'תשל"ח
 With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the
 14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

<p>Even as it is clothed in the body, it remains truly a part of G-d — in the literal sense of touch and substance.</p>	<p>שגם בהיותה מלובֶּשֶׁת בגוף – היא חלק אלוֹקָה מִמַּעַל מִמַּשׁ, מִלְשׁוֹן מִישׁוּשׁ.</p>
<p>(1)</p>	
<p>And perhaps one may add that the superiority of the <i>leap</i> of <i>Pesach Sheni</i> over the <i>leap</i> of <i>Pesach Rishon</i> is incomparable, to the point that it is a <i>leap even beyond</i> the leap of <i>Pesach Rishon</i>.</p>	<p>ואולי יש להוסיף, שִׁמְעַלַּת הַדִּילּוּג דְּפֶסַח שְׁנִי עַל הַדִּילּוּג דְּפֶסַח רִאשׁוֹן הֵיא בְּאִין עָרוּךְ, וְעַד שֶׁהוּא דִּילּוּג (גַּם לְגַבֵּי הַדִּילּוּג דְּפֶסַח (רִאשׁוֹן).</p>
<p>This is similar to the verse, “As in the days of your exodus from Egypt, I will show him wonders” (Michah 7:15) — that the revelations of the future redemption will be wonders even in comparison to the wonders of the Exodus.</p>	<p>וְעַל דָּרָךְ מֵה שְׁכַתּוֹב: "כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרַאנּוּ נִפְלְאוֹת" – שֶׁהִגְלוּיִים דְּגֵאֲלָה הָעֲתִידָה יִהְיוּ נִפְלְאוֹת גַּם לְגַבֵּי הַנִּפְלְאוֹת שֶׁהָיוּ בִּיצִיאַת מִצְרַיִם.</p>
<p>And the explanation of this — the connection between <i>Pesach Sheni</i> and the future redemption — in more detail: it is stated in the Midrash that the redemption from Egypt (and also the redemption from Bavel and the other redemptions until the future one) is like the light of a candle, but the future redemption is like the light of the sun which never extinguishes.</p>	<p>וּבִיאֵיֹר הָעֲנָנִין (הַשְּׂיִיכוֹת דְּפֶסַח שְׁנִי לְגֵאֲלָה הָעֲתִידָה) בְּפֶרֶטִיּוֹת יוֹתֵר – הֵנָּה אֵימָא בְּמִדְרָשׁ: שִׁנְאֵלַת מִצְרַיִם [כֵּן הִגְאֵלָה מִגְלוֹת בְּכָל וְשָׂאָר הִגְאֵלוֹת עַד לְגֵאֲלָה דְלְעִתִּיד] הֵיא דּוֹגְמַת אֹר הַנֵּר, וְגֵאֲלָה הָעֲתִידָה הֵיא כְּמוֹ אֹר הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁאֵינּוּ נִכְבָּה.</p>
<p>Chassidus explains that the redemption from Egypt is likened to a candle because a candle corresponds to the level of <i>Malchus</i>. Even though the revelation during the Exodus was above the natural order (<i>seder hishtalshelus</i>), it was still en clothed within <i>Malchus</i>, as it is written: “And Hashem passed over the opening” — and <i>petach</i> (opening) refers to <i>Malchus</i> (as explained earlier in section (a)).</p>	<p>וּמְבוֹאָר בְּחִסְדוֹת – שְׁנֵה שִׁנְאֵלַת מִצְרַיִם נִמְשְׁלָה לְאֹר הַנֵּר – הוּא כִּי נֵר הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, וְהִגְלוֹי שְׁהִיָּה בְּגֵאֲלַת מִצְרַיִם, עִם הָיְתוּ גִילוֹי שֶׁלְמַעַל מֵהַשְּׂתַלְשְׁלוֹת – הִיָּה בְּהַתְלַבְּשׁוֹת בְּבְחִינַת הַמַּלְכוּת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "וּפֶסַח הוּי עַל הַפֶּתַח" – ד"פֶּתַח" הוּא מַלְכוּת (כַּנ"ל) (סְעִיף א').</p>
<p>From this it is understood that the reason the future redemption is compared to sunlight is because the revelation that will take place then — although also above the natural order — will be on the level of <i>Ze'ir Anpin</i>.</p>	<p>וּמִזֶּה מוֹכֵן – דָּנָה שֶׁהִגְאֵלָה הָעֲתִידָה נִמְשְׁלָה לְאֹר הַשֶּׁמֶשׁ – הוּא מִפְּנֵי שֶׁהִגְלוֹי דְלְמַעַל מֵהַשְּׂתַלְשְׁלוֹת שֶׁהִיָּה אַז – יִהְיֶה בְּבְחִינַת ז"א.</p>
<p>And this is the connection between <i>Pesach Sheni</i> and the future redemption — for the revelation of <i>Pesach Sheni</i> is in the <i>Yesod</i> of <i>Ze'ir Anpin</i>, as explained above.</p>	<p>וְזוֹהִי הַשְּׂיִיכוֹת דְּפֶסַח שְׁנִי לְגֵאֲלָה הָעֲתִידָה – כִּי הִגְלוֹי דְּפֶסַח שְׁנִי הוּא בִּיסוּד ז"א, כַּנ"ל.</p>
<p>(2)</p>	
<p>And may it be His will that our actions and our service, especially in the matters related to <i>Pesach Sheni</i>, should bring closer and hasten even more the future redemption.</p>	<p>וְיִהְיֶה רְצוֹן, שִׁמְעֵשִׂינוּ וְעוֹבְדוֹתֵנוּ, וּבְפֶרֶט בְּעֲנִינִים הַשְּׂיִיכִים לְפֶסַח שְׁנִי, יִקְרְבוּ וְיִמְהָרוּ עוֹד יוֹתֵר אֵת הִגְאֵלָה הָעֲתִידָה.</p>

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרִישֵׁת אֶמּוֹר, י"ג אִיָּר, אֹר לִי"ד אִיָּר, פֶּסַח שְׁנִי, ה'תשל"ח
 With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the
 14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

For the future redemption too will be in a manner of <i>leap</i> , as it says in the Midrash on the verse “Behold, my beloved comes — leaping over the mountains” — this refers to King Moshiach.	שָׁגַם הַגְּאֻלָּה הַעֲתִידָה תִּהְיֶה בְּאוֹפֶן שֶׁל דִּילּוּג, כְּדֵאִתָּא בְּמִדְרָשׁ עַל "קוֹל דְּדוּדֵי גוֹ' מְדַלֵּג עַל הַהָרִים" — זֶה מְלִךְ הַמְּשִׁיחַ.
And even more so — in the future redemption, the <i>leap</i> will be even greater (like the leap of <i>Pesach Sheni</i> , which is itself greater than that of <i>Pesach Rishon</i>), but on an even higher level — it will not follow a step-by-step progression at all, not from level to level.	וְאִדְרָבָא, בְּגֻאֻלָּה הַעֲתִידָה יִהְיֶה דִּילּוּג גְּדוֹל יוֹתֵר — (דוֹגְמַת — אֲבָל לְמַעַלָּה מִהַדִּילּוּג דְּפֶסַח שְׁנִי, שְׁהוּא דִּילּוּג גְּדוֹל יוֹתֵר מִהַדִּילּוּג דְּפֶסַח רִאשׁוֹן) — שְׁלֵא תִּהְיֶה בְּסִדְרָה וְהִדְרָגָה מִדְרָבָא לְדְרָגָא כָּלֵל.
Like the halachic ruling: “In one moment — they are redeemed,” with the coming of our righteous Moshiach.	כְּהַפְסֵק דִּין: "מִיָּד הוּא נִגְאָלִין", בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ.
May he come and redeem us and lead us upright to our land, speedily in our days, literally .	יָבוֹא וְיִגְאָלֵנוּ, וְיִזְלִכְנוּ קוּמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ מְמַשׁ.

[NOTE: **Summary**

This discourse explores the profound mystical and practical meaning of **Pesach Sheni** (“Second Passover”), drawing on deep concepts from **Chassidus, Kabbalah, and Halachah**, and offers a multi-dimensional comparison between the **first Pesach** (offered on the 14th of Nissan) and the **second Pesach** (offered on the 14th of Iyar by those who missed the first due to impurity or distance).

Main Themes:

1. **Two Modes of Avodah:**

- **Nissan/Pesach Rishon** represents **Iskafya** — subduing evil (sur meira). It corresponds to the sefirah of **Malchus**.
- **Iyar/Pesach Sheni** represents **Is’hapcha** — transforming evil into holiness (asei tov). It corresponds to the sefirah of **Yesod** and is connected with the daily avodah of **Sefiras HaOmer**.

1. **Levels of Dilug (Leap):**

- Both Pesach Rishon and Pesach Sheni involve a spiritual *leap*, transcending the limitations of the soul and the natural order.
- Pesach Rishon’s leap is **from below** — a flight from impurity and darkness.
- Pesach Sheni’s leap is **from above** — drawing divine light into the realm of purity and holiness. This leap is **greater**, because it permeates even structured, higher-level service (*asei tov*).

1. **From Iskafya to Is’hapcha:**

- The Rebbe explains how one must never disconnect from the energy of “Exodus” and subjugation (*iskafya*), even after progressing to inner refinement (*is’hapcha*).

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרִשַׁת אֶמּוֹר, י"ג אִיָּר, אוֹר לַי"ד אִיָּר, פֶּסַח שְׁנִי, ה'תשל"ח

With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the
14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

- Even in the days of Moshiach — when the evil is gone — we still recall **Yetziyas Mitzrayim** because it teaches the power of running from negativity in haste, which initiates divine leaps.
1. **Pesach Sheni & Geulah:**
 - Pesach Sheni is uniquely connected to **Geulah Asidah** (the Future Redemption).
 - The first geulah (Exodus from Egypt) is likened to a **candle** (Malchus), while the final redemption is likened to the **sun** (Ze'er Anpin) — a light that never fades.
 - Pesach Sheni, rooted in the **Yesod of Ze'er Anpin**, corresponds to this future, **infinitely luminous** level.
 1. **The Second Soul:**
 - The Rebbe quotes his father-in-law, the Frierdiker Rebbe, who taught that Pesach Sheni relates to the "**second soul**" — the **G-dly soul** (*nefesh haShenis*), a literal "**chelek Eloka mi'maal mamash**".
 - The power of Pesach Sheni is its ability to reveal the **infinite capacity** of the G-dly soul, even **after** failure or distance.

Practical Takeaway

1. **It's Never Too Late:**
 - **The defining lesson of Pesach Sheni is that "אין דבר אבוד" — *nothing is ever lost*.** Even if a Jew was spiritually impure, distant, or negligent — they are never cut off. They can still reconnect, still offer their "Pesach."
 - Apply this in daily life: even if you missed opportunities — in mitzvos, in relationships, in teshuvah — it's never too late to begin again.
1. **Leap in Holiness Too:**
 - Spiritual progress shouldn't only be about avoiding negativity. One must also "leap" in the **positive** — deepen davening, learn more Torah, bring G-dliness into every detail of life.
1. **Bring Pesach Sheni into Geulah:**
 - Cultivate the Pesach Sheni mindset in preparation for the **final redemption**: act with urgency and a refusal to be defined by past limitations.
 - This also means using even "regular" avodah (structured mitzvah life) as a platform to reveal the **bligvul** (infinite) aspect of the soul and Torah.
1. **Sefiras HaOmer:**
 - We're in the time of **Sefiras HaOmer**, connected with the avodah of **refining character** and climbing day by day.

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרַשְׁת אֶמּוֹר, י"ג אִיָּר, אֹר לִי"ד אִיָּר, פֶּסַח שְׁנִי, ה'תשל"ח
 With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the
 14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

- The Rebbe teaches us to **merge both themes**: daily refinement (gradual structure) + Pesach Sheni leap (infinite surge).

Chassidic Story

The Tzemach Tzedek and Pesach Sheni: The Power of Not Giving Up

During one of the harshest periods of Russian oppression, a young chassid once came to the **Tzemach Tzedek** broken and discouraged. He had fallen behind in his learning, had made serious mistakes, and felt he had no place left among the chassidim.

The Tzemach Tzedek looked at him and said with deep compassion:

"Do you know what today is? **Pesach Sheni**.

You know what it teaches us?

It's never too late. Even if someone was tamei (impure), or far away — or both — there is still a Korban Pesach waiting for him.

Hashem doesn't lock the door.

The second Pesach wasn't given *instead* of the first — it was given *beyond* the first."

He then added with a warm smile:

“Even if you're not ‘pure,’ even if you're not ‘close’ — **Hashem still wants your offering.**”

This chassid rededicated himself with renewed strength and became a source of inspiration for others who had stumbled.

 Source: *Toldos Chabad*, and *Sichos Kodesh 5738*, referencing stories the Rebbe would often recount about Pesach Sheni and the Tzemach Tzedek.

Chassidic Story: "A Redemption in Prison — Pesach Sheni with the Rebbe"

In the 1970s, there was a Jewish man incarcerated in a New York prison. He had been raised traditionally, but over the years, drifted far from observance. After his arrest and sentencing, he sank into despair and total detachment from Judaism.

A young Lubavitcher shliach who visited the prison regularly made an effort to connect with him, but the man refused to engage. “Religion’s not for me anymore,” he said bluntly. “I messed up too much.”

The Rebbe

בס"ד. מוצאי שבת קדש פְּרִשֵׁת אֱמֹר, י"ג אִיָּר, אֹר לִי"ד אִיָּר, פֶּסַח שְׁנִי, ה'תשל"ח

With the help of Heaven. Saturday night, Parshas Emor, the 13th of Iyar, the eve of the
14th of Iyar, 5738 (1978)

Pesach Sheni

On the **14th of Iyar**, the day of **Pesach Sheni**, the shliach brought circular matzos and wine into the prison and set up a small program for the inmates. He invited this man again — and again was turned down.

Later that day, the shliach wrote a letter to the **Lubavitcher Rebbe** and asked what to do about people who feel they're *too far gone* to return — even to something as simple as tasting matzah.

Within a short time, the Rebbe responded through mazkirus (his secretariat):

“Tell him: today is **Pesach Sheni**.

It was given precisely for the one who was *impure* or *distant*.

There is no such thing as too far, and no such thing as too late.

Even now, Hashem is waiting.”

The shliach returned to the prison, read the Rebbe’s words to the man, and offered him a piece of matzah.

The man broke down in tears. For the first time in years, he made a **berachah** and ate matzah with trembling hands.

That Pesach Sheni was the start of a full spiritual transformation. He later remarked:

“Everyone else saw me as a prisoner.

The Rebbe saw me as a soul that could still offer a Korban Pesach.” **END NOTE]**